

వివేక మహోత్సవం

శ్రీ

“జానాక్యాః కమలామలాంజలి
పుత్రేయాః పద్మరాగాయితాః,
న్యస్తారాఘవమస్తకేచ....”

గోపాలరావు కుర్చీలో జేరగిలబడి
రాగయుక్తంగా శుభలేఖ చదువుకో
సాగాడు. ఆ ఆఫీసులో అతను పెళ్ళికాని
ఎల్.డి.సి.

“మంగళం మహాత్” అన్నాడు అతని
కంటే అయిదేళ్ళ సీనియర్ ఎల్.డి.సి.
వెంకటేశ్వర్లు.

అప్పుడే టైప్ రైటర్ మూత తీసి
ఇంకా పేపర్ లోడ్ చెయ్యని శర్మ కి
బోర్డుమీద లయవెయ్యసాగాడు.

“ఏమిటోయ్ ఆ సందడి!”

ఫైళ్ళ స్విమ్మింగ్ పూల్ లో అప్పుడే
ధూకబోతున్న హెడ్ క్లార్కు నర

సింహం ఆ ముగ్గురి వలకం చూసి
అన్నాడు.

“పెళ్ళి సందడి సార్. వివాహ
మహోత్సవం” వెంకటేశ్వర్లు జవా
బిచ్చాడు.

“అంటే?” అనుమానంగా గోపాల
రావువైపు చూశాడు నరసింహం.

“సీతాకళ్యాణం సార్” అన్నాడు
గోపాలరావు, కుర్చీలో కొంచెం సర్దు
కుంటూ.

“ఎవరా సీత?”

“మా మేనత్త కూతురు” గోపాల
రావు జవాబిచ్చాడు.

“శ్రీరస్తు, శుభమస్తు. ఎవరా రామ
చంద్రుడు, నువ్వేనా?”

“నేనే అయితే అచ్చుపడకముందే అనేక కుభలేఖ్యార్థాలు మీకు తెలియచెయ్య కుండా ఉంటానా? నేను కట్నం పుచ్చుకో నన్నానంది. అయితే నువ్వు ఏనాటికైనా సినిమా హీరోవి అవుతావు, సినిమాల్లో వేషాలు వేసేవాడికి నా పిల్లనివ్వను అని మా మామయ్య మరో సంబంధం నిశ్చ యించుకున్నాడు సార్.”

నరసింహం నవ్వాడు.

“ఏం, ఎందుకొద్దన్నావు? కట్నం మరీ తక్కు విస్తా నన్నాడా మీ మామయ్య?”

“ఆ అమ్మాయి నీకు నచ్చలేదని చెప్ప రాదూ?” అన్నాడు శర్మ.

“కాదు, ఆ పిల్ల మరీ అప్పరస అయి ఉంటుంది” అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు.

“నీ కంటే ఎక్కువ చదువుకుండా ఏమిటి?” అన్నాడు నరసింహం.

“అసలు మనవాడు పెళ్ళి చేసుకో ట్టండి” అన్నాడు, అప్పుడే డిస్పాచ్ సెక్టన్ నుంచి వస్తున్న డిస్పాచ్ క్లర్క్ కోటేశ్వరరావు.

“అదేమిటోయ్? నిజమేనా?”

“ఎందుకుసార్ పెళ్ళి? తొందరపడి పెళ్ళిచేసుకోవటం, తరవాత ఊతం డబ్బులు చాలటంలేదని విచారించటం, విచారించటం మానేసి కక్కుర్తిపనులు చెయ్యటం—”

హెడ్ క్లర్క్ గతుక్కుమన్నాడు.

అయితే వెంటనే చిరునవ్వు నవ్వి ఓ ణోక్ విసిరేశాడు.

“విచారించటం ఎలాగూ తప్పదోయ్. సోక్రటీస్ ఏమన్నాడు— పెళ్ళి చేసుకున్నా, చేసుకోకపోయినా విచారించటం తప్ప దుట— అందుకని పెళ్ళి చేసుకునే విచా రించు.”

అందరూ నవ్వారు.

“కొందరి విచారం మరికొందరికి వినోదం సార్” అన్నాడు గోపాలరావు.

“ప్ప— ప్రపంచం.”

“మా సీత పెళ్ళికి పోకపోతే నాకు బోలెడు విచారం కలుగుతుంది. ఆఫీసరు గార్నడిగితే కిందా మీదా పెట్టి చిట్టచివ రికి ఒక్కరోజు సెలవు మాత్రం ఇస్తా నన్నాడు. ఎలా సార్? విశాఖపట్నంలో పెళ్ళి. ఒక్కరోజులో ఎలా వెళ్ళి వస్తాను? అందులో ఎఱుకాని వేళ ముహూర్తం—అర్థరాత్రి. కనీసం మూడు రోజులైనా కావాలి కదా!”

నరసింహం సానుభూతిగా చూసి “అ— కావాలి, మరి” అన్నాడు.

“ఆయన ససేమిరా ఒక్కరోజు కంటే సెలవు ఇవ్వనన్నాడు సార్.”

“బాసిజం” అన్నాడు శర్మ కోపంగా.

“దౌర్జన్యం” అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు.

“సింహాసనం అ లాం టి ది లెం డి”

అన్నాడు కోటేశ్వరరావు వేదాంతిలా.

“మార్చి ఆఖరు అనుకో” నసిగాడు

నరసింహం.

“అయితే మాత్రం అర్జంటు పనులు ఆగుతాయా సార్?”

“అబ్బే- ఆగుతయ్యని కాదు. ఆయన అసలే కోతి- మార్చి ఆఖరు అంటే మరీ నిప్పులు తొక్కుతాడు.”

“గోపాలరావు తరపున మీరు కాస్త నచ్చచెప్పాలి సార్.” శర్మ సిఫారసు చేశాడు.

“వాట్టి కర్కటకుడోయ్. మాట వినే రకం కాదు. అందరికీ తెలిసిందేగా.”

“అలా అంటే ఎలా సార్?” వెంకటేశ్వర్లు అన్నాడు.

“లాభం లేదోయ్.” పెదవి విరిచాడు హెడ్ క్లర్క్ నరసింహం.

“ఎందుకు లేదు సార్- సెలవు అనేది ఆయన తాత సొమ్మా?” గోపాలరావు కోపంగా అన్నాడు.

“హుష్- నెమ్మదిగా మాట్లాడు. ఆయన వింటాడు.”

“ఏం వింటే? తలగిల్లి మెలేస్తాడా?”

“ఏమిటోయ్ ఆ దూకుడు? కొంచెం తగ్గు మరి” హెడ్ క్లర్క్ మందలించాడు.

“దూకుడేమిటి సార్? సెలవ ఎందు కియ్యరో చూస్తా-”

గోపాలరావు చప్పున లేచి నిలబడ్డాడు. అందరూ సంభ్రమంతో అతని వైపు చూశారు.

“శాంతం- శాంతం స్వామీ” శర్మ అన్నాడు.

“తొందరపడకోయ్.” హెడ్ క్లర్క్ పొడిపొడిగా నవ్వాడు.

“ఎంత ఉడుకుర క్తమయితే మాత్రం కొండతో ఢీకొంటావా ఏమిటి - చాలు చాల్లే కూర్చో.”

“ఈ అన్యాయం నేను సహించను. లీవ్ ఈజ్ మై బర్ రైట్- సాధించి తీరతాను. చూడండి.” గోపాలరావు చేతిలోని శుభలేఖ ఝుళిపించాడు.

అందరి ముఖాల్లో ఆశ్చర్యం తాండవించింది. ఏంచేస్తాడితను?

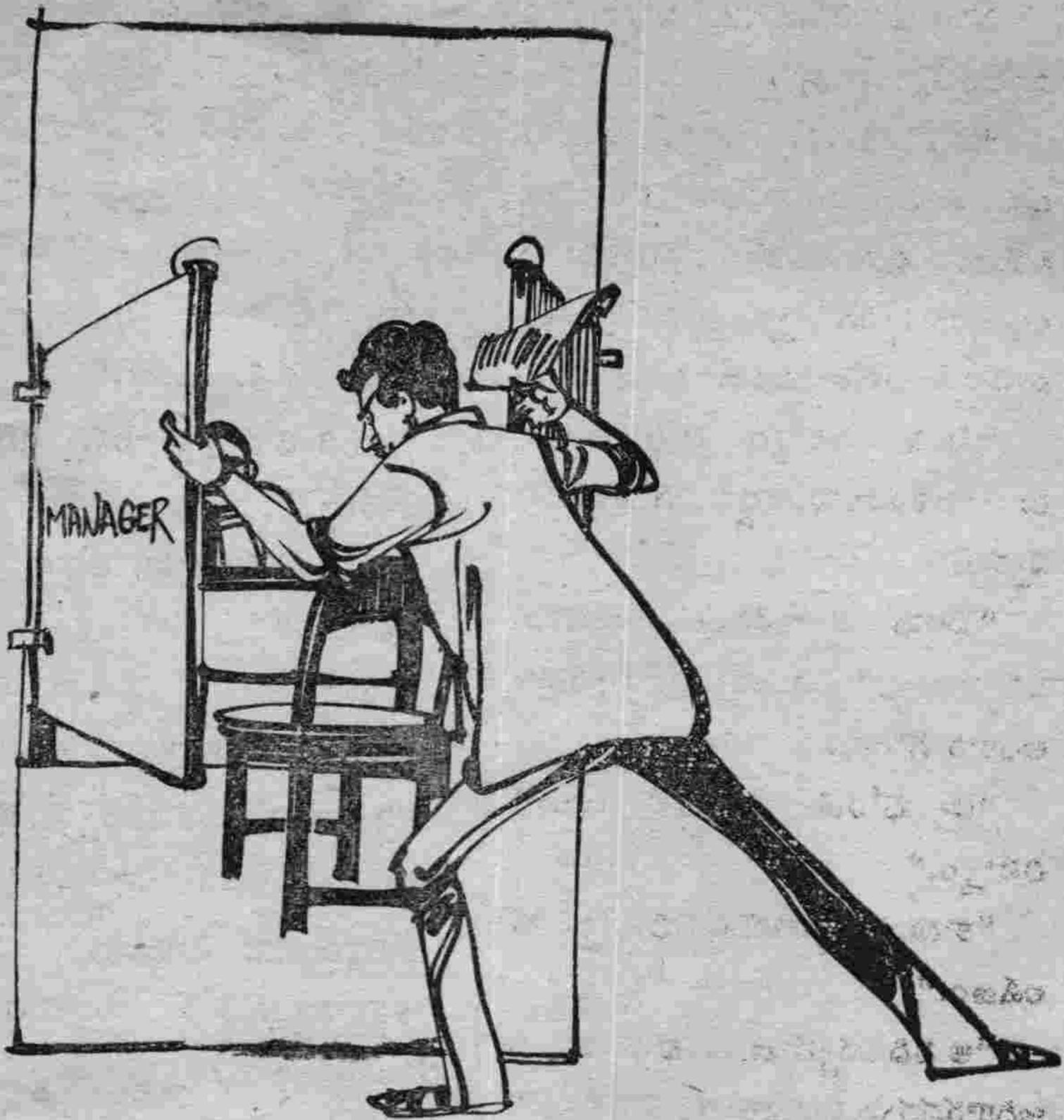
“ఏమిటోయ్ పెద్ద మొనగాడివేలే కూర్చో” అన్నాడు సీనియర్ ఎల్.డి.సి. వెంకటేశ్వర్లు గోపాలరావు భుజంమీద చెయ్యి వేసికూలదోయటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

“నో” అన్నాడు గోపాలరావు లేచి నిలబడి.

“ఆవేశపడకోయ్.” అన్నాడు నరసింహం కుతూహలం అణచుకుంటూ.

“సెలవు నా జన్మహక్కు- ఎవరూ నన్నాపకండి. ఐ వాంట్ లీవ్! ఐ షర్ గెట్ ఇట్.”

గోపాలరావు అఫీసర్ గదివైపు రెండడుగులు వేశాడు. అందరూ ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకున్నారు. అందరి ముఖాల్లో ఏదో సంభ్రమం, ఏదో ఆసక్తి, ఏదో కోరిక, ఏదో కుతూహలం తాండవించసాగాయి. శర్మ అతని చెయ్యిపట్టి నీరసంగా లాగాడు. డిస్పాచ్ క్లర్క్ కోటేశ్వరరావు “గోపాలరావు, నీ

కేమైనా పిచ్చా" అని అతని దారికి అడ్డు రావటానికి సగం ప్రయత్నం చేశాడు. నరసింహం కూడా లేచి "ఇదిగో గోపాల రావ్, ఊరుకో - దుష్టం దూరేణ వర్జయేత్ - ఊ!" అన్నాడు. వరండాలో ఇంతసేపూ బీడీ కాల్చుకుంటూ నిలబడి ఈ సంభాషణ ఆలకిస్తున్న జమాను రామయ్య చప్పున బీడీ పారేసి "తొందర పడకండి సార్" అంటూ గోపాలరావు చేతిలోని కుబ్జ లేఖ లాక్కోటానికి ప్రయత్నించాడు.

యువ

గోపాలరావు అందర్నీ తోసుకుని ఆఫీసరు గదిలోకి విసురుగా జొరబడ్డాడు.

'అంతా అయిపోయింది' అన్నట్టు అందరూ ఒకరివైపు ఒకరు చూశారు. ఏదో చప్పుడైంది.

నిశ్శబ్దం. ఒక్కక్షణం మహానిశ్శబ్దం ఏం జరుగుతుందో, అందరూ గుండెలు చేత్తో పట్టుకుని చెవులు రిక్కించి నిలబడ్డారు. కుర్రాడు బలైపోతున్నాడు. ఆఫీసర్ కి మూడింది. హూ - ఇంక సీమ బసాకాయల పేలుకు - బాంబులు - హూష్ - హూష్ - అరేరే.

ఏమిటి? ఏమిటి?... సరిగ్గా విన బడటంలేదే!

“నో!” పిడుగు పడ్డది. అందరికీ ఒళ్ళు జలదరించింది. భావావేశం పెల్లుబికింది. భయాందోళనా సంభ్రమాశ్చర్యాలు ముప్పిరిగొన్నాయి. వాతావరణంలో ఉద్రిక్తత ఆవహించింది.

“సెలవు ఉద్యోగి జన్మహక్కు” మంటాపథంలా వినబడ్డది గోపాలరావు స్వరం.

“సెలవు నిరాకరించటం అధికారి జన్మహక్కు” అంతకంటే దృఢంగా అధికారి గొంతు.

“ఆ ధోరణి తరతరాల బూజుకి చిహ్నం.”

“కాదు. బాధ్యతాయుత విధి నిర్వహణ లక్షణం.”

“ఆ విధి నిర్వహణ బురఖాలో ఉన్నది అధికారదర్పం. నియంతృత్వ దౌర్జన్యం.”

“అఫీసులో జీతం ఇచ్చేది సోమరిలా షికార్లు కొట్టడానికి కాదు.”

“జీవితం జీవించటానికి, అఫీసుకి అంకితం కావటానికి కాదు.”

“అయితే బయటికి వెళ్ళి నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు జీవించవచ్చు.”

“సెలవు ఇస్తారా, ఇవ్వరా?”

“నో.”

“ఇచ్చితీరాలి.”

“ఇంపాసిబుల్.”

“ఎలా ఇవ్వరో చూస్తా.”

బల్లమీద కొట్టిన చప్పుడై అందరూ ఉలిక్కిపడ్డారు. హెడ్ క్లార్కు నరసింహం పెదవి విరిచి “స్పె-చాలా దూరం పోతున్నాడు” అన్నాడు. అందరూ తలలూపి మళ్ళీ చెవులు నిక్కించారు.

“గెటవుట్.”

“సంతకం పెట్టు-ఊఁ.”

“ఏమిటి దౌర్జన్యం? నిన్ను డిస్ మిస్ చేసిపారేస్తా.”

“సంతకం పెడతావా, లేదా?”

“ప్రోవీస్.”

“షటప్.”

అందరూ అదిరిపడ్డారు.

“ఎం-మీదిమీది కొస్తున్నావు. చెయ్యి చేసుకుంటే నీ అంతు చూస్తా.”

బల్ల తంగున మోగింది.

శర్మ స్వింగ్ డోర్ తెరవబోయాడు. నరసింహం ఆగమన్నట్టు సంజ్ఞచేశాడు.

కుర్చీలు, బల్లలు కిందపడ్డ చప్పుడైంది. ఆ తర్వాత గట్టిగా చెంపదెబ్బ కొట్టిన చప్పుడైంది.

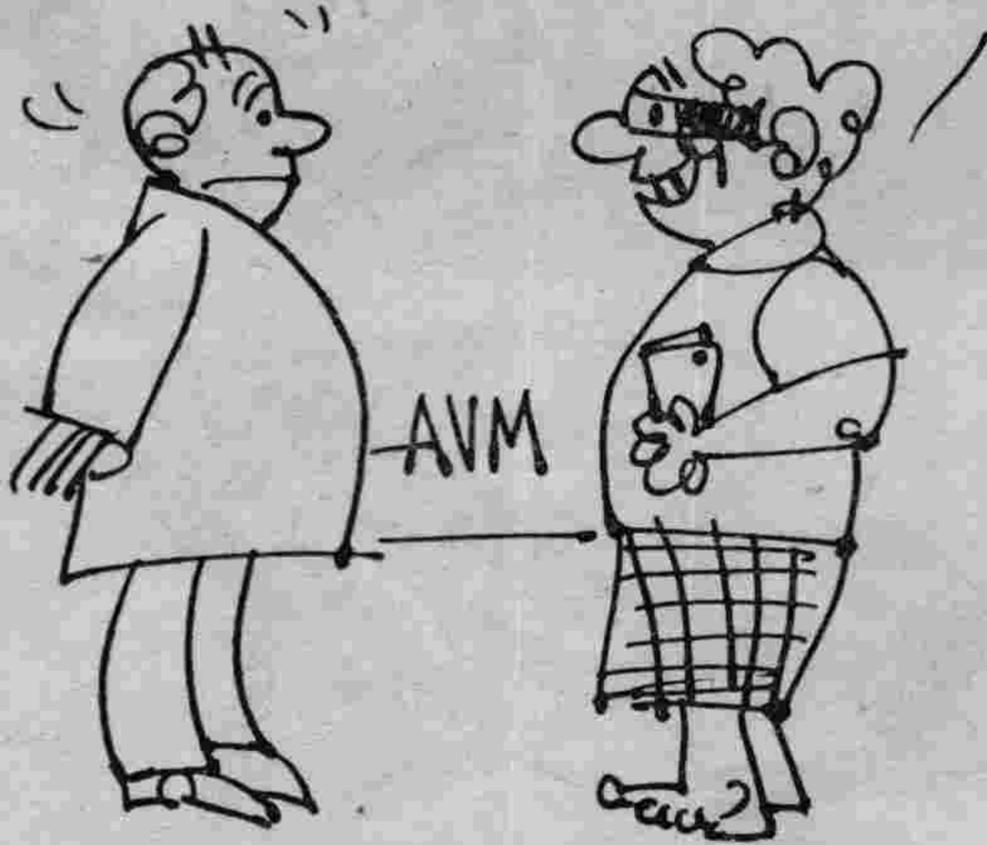
నరసింహం చప్పున డోర్ తెరిచాడు. వెంటనే ఒక్కమ్మడిగా గదిలోకి ప్రవేశించారు.

“అగు అగు గోపాలరావు” నరసింహం చప్పున గోపాలరావువైపు పరిగెత్తాడు.

అధికారి చప్పుట్లు కొట్టాడు.

“వండర్ ఫుల్”

పండుగ రోజులు గానూ, పర్వదినాలైనానూ
బాంక సౌకర్యం గడియారం కూడా తొలివది.

అందరూ నిర్భాంతపోయి చూశారు.
గోపాలరావు చిరునవ్వుతో ఆఫీసర్ వైపు
చూస్తూ నిలబడ్డాడు. కుర్చీలు, బల్లలు
అన్నీ యథాస్థానంలోనే ఉన్నాయి.

ఎవరికీ ఏమీ అర్థం కాలేదు.

“చూశారా నరసింహంగారూ! మన
గోపాలరావు నాట్యావధానం! ఇతను
నాట్యావధానం చేస్తాడని నిన్ననే తెలి
సింది. నెలవు కారణంగా ఆఫీసర్ కూ
ఉద్యోగికి ఘర్షణ ఉహించి ప్రదర్శించ
మని సరదాగా అడిగాను. గొప్పగా
ఉందోయ్ గోపాలరావు - ఎక్స్లెంట్.
మూడురోజుల నెలవు మంజూర్.
కంగ్రాట్స్-”

నరసింహం, శర్మ, కోచేశ్వరరావు,

వెంకటేశ్వర్లు, రామయ్య నోటమాట
రాక నిశ్చేష్టంగా నిలబడిపోయారు.
అందరికీ ఏదో అసంతృప్తిగా ఉంది.
ఎవరో ఏవో మభ్యపెట్టి తమ దగ్గర
ఏదో కాజేసి పోయినట్టు అనుభూతి
పొంది గోపాలరావు వైపు కారకార
చూశారు.

“థాంక్స్ సర్” అని గోపాలరావు
గదిబయటికి వచ్చాడు.

అతని వెంటే వచ్చి నరసింహం
అన్నాడు. “విడదీద్దామన్నా కాళ్ళూ
చేతులూ ఆడలేదు. పోనీ, నయమే.
'దుష్టం మారేణ వర్జయేత్' - గుర్తుంచు
కోవోయ్.”

గోపాలరావు ముసిముసిగా నవ్వాడు.